Ders 2: Güzel Davranışlarım (مُعَامَلَاتِي الْحَسَنَةُ) — Akrabalık İlişkileri (Sıla-i Rahim), Güzel Ahlak İfadeleri, Ayet ve Hadisler

Akrabalar, komşular ve güzel davranışlarla ilgili Arapça hedef sözcükleri, duygu sıfatlarını ve fiilleri bağlama uygun olarak anlamlandırır. · Çoğul kişi zamirlerini, muzari fiil çekimlerini, emir-nehiy ve gereklilik (يَجِبُ أَنْ) yapılarını kullanarak sözlü ve yazılı içerik oluşturur. · Sosyal nezaket ifadelerini, akraba ziyaretinin (sıla-i rahim) önemini ve tebessüm hadisini günlük iletişim durumlarıyla ilişkilendirir.

HATIRLAYALIM

- Güzel davranışlar (مُعَامَلَاتِي الْحَسَنَةُ) içinde صِلَةُ الرَّحِمِ (akraba ziyareti) önemli yer tutar.
- Çoğul muzaride eril (هُمْ/أَنْتُمْ) '-ونَ', dişil (هُنَّ/أَنْتُنَّ) '-نَ' eki alır.
- Gereklilik 'يَجِبُ أَنْ', emir-nehiy 'كُنْ صَادِقًا وَلَا تَكُنْ كَاذِبًا' kalıbıyla ifade edilir.

1 EŞLEŞTİRME

Görseldeki güzel davranış fiillerini ve kavramlarını Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

GÜZEL DAVRANIŞ FİİLLERİ (مُعَامَلَاتِي الْحَسَنَةُ)

صِلَةُ الرَّحِمِ	يَرْحَمُ	يُكْرِمُ	يُسَاعِدُ
Akraba ziyareti	Merhamet eder	İkramda bulunur	Yardım eder
Bağları güçlendirir	Küçüklere şefkat	Misafire cömertlik	Muhtaçlara destek

1. صِلَةُ الرَّحِمِ
2. يَرْحَمُ الصِّغَارَ
3. يُكْرِمُ الضُّيُوفَ

a) Misafirlere cömertçe ikramda bulunur
b) Küçüklere şefkat ve merhamet gösterir
c) Akrabaları ziyaret etme ve bağları koruma

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki çoğul zamir-fiil tablosuna göre «الْأَقَارِبَ فِي ___ هُنَّ الْعِيدِ» cümlesinde boşluğa hangisi gelmelidir?

ÇOĞUL ZAMİRLERİN MUZARİ FİİL ÇEKİMİ

Eril Çoğullar (ـونَ Eki)	Dişil Çoğullar (ـنَ Eki)
هُمْ يَزُورُونَ / يَذْهَبُونَ	هُنَّ يَزُرْنَ / يَذْهَبْنَ
أَنْتُمْ تَزُورُونَ / تَذْهَبُونَ	أَنْتُنَّ تَزُرْنَ / تَذْهَبْنَ

Ⓐ يَزُورُونَ (eril çoğul gaip)
Ⓑ يَزُرْنَ (dişil çoğul gaibe)
Ⓒ تَزُورُونَ (eril çoğul muhatap)
Ⓓ يَزُورُ (eril tekil gaip)

3 TABLOYU TAMAMLA

Tablodaki Arapça kalıp ifadelerin yapı türünü ve Türkçe anlamını tamamlayınız.

Arapça İfade	Dil Yapısı	Türkçe Anlamı
يَجِبُ أَنْ يَكُونَ صَبُورًا	Olumlu gereklilik	
يَجِبُ أَلَّا يَكُونَ عَجُولًا	Olumsuz gereklilik	
هَلْ يُمْكِنُ أَنْ تُسَاعِدَنِي؟	Nazik rica kalıbı	

4 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Görseldeki ahlaki sıfatlar ve dil kurallarına göre ifadelerin Doğru (D) veya Yanlış (Y) olduğunu belirleyiniz.

KARAKTER SIFATLARI VE ZIT ANLAMLILARI

صَادِقًا	كَاذِبًا	صَبُورًا	عَجُولًا
Dürüst / Doğru	Yalancı (Zıddı)	Sabırlı / Metin	Aceleci (Zıddı)
كُنْ صَادِقًا	وَلَا تَكُنْ كَاذِبًا	يَجِبُ أَنْ يَكُونَ	يَجِبُ أَلَّا يَكُونَ

	D	Y
«صَادِقًا» (dürüst) sıfatının zıt anlamlısı «كَاذِبًا» (yalancı) kelimesidir.	☐	☐
«صَبُورًا» (sabırlı) kelimesinin zıddı «مَبْسُوط» (mutlu) sıfatıdır.	☐	☐
«أَنْتُمْ تَذْهَبُونَ» ifadesi 'Siz (erkekler) gidiyorsunuz' anlamına gelir.	☐	☐
«أَبَدًا» zarfı olumlu cümlelerde 'her vakit/daima' anlamında kullanılır.	☐	☐

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun Arapça sözcüklerle tamamlayınız.

كَاذِبًا — الْكِبَارَ — عَجُولًا — صَدَقَةٌ

1. كُنْ صَادِقًا وَلَا تَكُنْ _____ (Dürüst ol, yalancı olma!)
2. تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ _____ (Kardeşine tebessümün sadakadır.)
3. يَجِبُ أَنْ نَحْتَرِمَ _____ (Büyüklere saygı göstermemiz gerekir.)

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

«مَتَى تَزُورُ جَدَّكَ؟» (Dedeni ne zaman ziyaret edersin?) sorusuna «Cuma namazından sonra» anlamında hangi yanıt verilir?

Ⓐ أَزُورُ جَدِّي بَعْدَ صَلَاةِ الْجُمُعَةِ
Ⓑ أَزُورُ جَدِّي قَبْلَ صَلَاةِ الْفَجْرِ
Ⓒ لَا أَزُورُ الْأَقَارِبَ أَبَدًا
Ⓓ أَنَا حَزِينٌ وَقَلِقٌ جِدًّا

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki nezaket kartlarına göre kendisine yardım edilen bir kimse muhatabına teşekkür ve dua için hangisini söyler?

SOSYAL NEZAKET VE HAYIR DUA İFADELERİ

جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا	بَارَكَ اللهُ فِيكَ	كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ
Allah hayırla	Allah seni	Bayram tebriği
mükâfatlandırsın	mübarek kılsın	Nice mutlu yıllara

(A) جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا (Allah seni hayırla mükâfatlandırsın)

(B) مَتَى تَذْهَبُ؟ (Ne zaman gidiyorsun?)

(C) أَنَا غَضْبَانُ وَقَلِقٌ (Ben kızgın ve endişeliyim)

(D) لَا تَكُنْ صَبُورًا (Sabırlı olma)

8 KISA CEVAP

Görseldeki hadis-i şerif kartında geçen «تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ» ifadesinin toplumsal iletişime mesajını açıklayınız.

HADİS-İ ŞERİF VE GÜLER YÜZÜN ÖNEMİ

Hadis-i Şerif Metni	Ahlaki ve Sosyal Mesajı
تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ	Sevgi ve güveni artırır
Kardeşine tebessümün sadakadır	Manevi mükâfat kazandırır

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarından yararlanarak kavramları yazınız ve anahtar harflerle şifreyi bulunuz.

Sıla-i rahim kapsamında ziyaret edilen yakınlar (أَقَارِب) — 6 kutu

حَزِين kelimesinin ifade ettiği üzüntü durumu — 5 kutu

مَبْسُوط kelimesinin Türkçe karşılığı (Sevinçli) — 5 kutu, 4. kutu turuncu

Tebessüm hadisinde güler yüzün eş değer tutulduğu iyilik — 6 kutu, 2. kutu turuncu

يُكْرِمُ fiilinin misafire yönelik cömertlik eylemi — 5 kutu, 2. kutu turuncu

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

10 SIRALAMA

Görseldeki bayram ziyareti (sıla-i rahim) diyalog akışını 1'den 4'e kadar doğru sırayla numaralandırınız.

BAYRAMDA SILA-İ RAHİM İLETİŞİM AKIŞI

1. Selamlaşma	2. Karşılama	3. Tebrik	4. Teşekkür
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ	أَهْلًا وَسَهْلًا	كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ	جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا
Güler yüzle giriş	Hoş geldiniz	Bayram kutlaması	İkrama hayır dua

☐ İkram ve yardımlar için «جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا» diyerek hayır dua edilmesi

☐ Ev sahibinin «وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ، أَهْلًا وَسَهْلًا» diyerek karşılaması

☐ Eve girerken «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ» diyerek selam verilmesi

☐ Bayramlaşırken «كُلُّ عَامٍ وَأَنْتُمْ بِخَيْرٍ» tebriğinin söylenmesi

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki duygu sıfatları şemasında hangi eşleştirme yanlış verilmiştir?

DUYGU DURUMLARINI ANLATAN SIFATLAR

مَبْسُوط	حَزِين	غَضْبَان	مُتَعَجِّب
Mutlu / Sevinçli	Üzgün / Kederli	Kızgın / Öfkeli	Şaşkın / Hayret
Olumlu duygu	Hüzün durumu	Sabırla yenilir	قَلِق: Endişeli

(A) مَبْسُوط — Mutlu / sevinçli

(B) حَزِين — Üzgün / kederli

(C) غَضْبَان — Sabırlı / sakin

(D) مُتَعَجِّب — Şaşkın / hayret eden

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki «كُنْ... وَلَا تَكُنْ...» ve «يَجِبُ أَنْ» yapılarını kullanarak güzel ahlakla ilgili birer ilke açıklayınız.

EMİR-NEHİY VE GEREKLİLİK KALIPLARI

Emir ve Yasaklama (كُنْ / لَا تَكُنْ)	Gereklilik (يَجِبُ أَنْ / أَلَّا)
كُنْ صَادِقًا وَلَا تَكُنْ كَاذِبًا	يَجِبُ أَنْ نَحْتَرِمَ الْكِبَارَ
Dürüst ol, yalancı olma!	Büyüklere saygı göstermeliyiz